

Sygn. akt I C 186/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 grudnia 2016 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie

Przewodniczący: SSR Aleksandra Konkel

Protokolant: (...)

po rozpoznaniu w dniu 5 grudnia 2016 r. w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa A. M., L. W.

przeciwko M. R.

o zapłatę

1. zasądza od M. R. na rzecz A. M. i L. W. kwotę 69.429,13 zł (sześćdziesiąt dziewięć tysięcy czterysta dwadzieścia dziewięć złotych trzynaście groszy) wraz z odsetkami:

- od kwoty 55.837,63 zł od dnia 1 czerwca 2013 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. w wysokości odsetek ustawowych oraz od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty w wysokości ustawowych odsetek za opóźnienie,

- od kwoty 13.591,50 zł od dnia 11 czerwca 2013 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. w wysokości odsetek ustawowych oraz od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty w wysokości ustawowych odsetek za opóźnienie;

2. zasądza od M. R. na rzecz A. M., L. W. kwotę 7.089,00 zł (siedem tysięcy osiemdziesiąt dziewięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

3. nakazuje ściągnąć od pozwanego M. R. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Gdańsk-Północ w Gdańsku kwotę 100 zł (sto złotych) tytułem wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa.

Sygn. akt I C 186/14

UZASADNIENIE

Powodowie A. M. i L. W., prowadzący działalność gospodarczą w ramach spółki cywilnej pod firmą Zakład Produkcyjno-Usługowy (...) s.c., domagali się zasądzenia od pozwanego M. R. kwoty 69.429,13 zł z odsetkami ustawowymi od kwoty 55.837,63 zł od dnia 1 czerwca 2013 roku do dnia zapłaty i od kwoty 13.591,50 zł od dnia 11 czerwca 2013 roku do dnia zapłaty wraz z kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powodowie wskazali, iż kwota dochodzona pozwem stanowi wynagrodzenie za wykonaną przez nich, na zamówienie pozwanego, stolarkę aluminiową. Pozwany osobiście odebrał zamówiony asortyment oraz zwrócił się do powodów, by fakturę wystawili na rzecz jego kontrahenta „(...) sp. z o. o. w S.. Z uwagi na nieuiszczenie należności zarówno przez pozwanego, jak i wskazaną przez niego spółkę, powodowie wezwali ich do zapłaty. Wezwanie kierowane do spółki „(...) sp. z o.o. nie zostało podjęte, jednak w odpowiedzi powodowie otrzymali pismo datowane na dzień 16

lipca 2013 r., podpisane przez A. S. (1), który podał się za prezesa zarządu spółki i oświadczył, że uznaje roszczenie powodów. Osoba ta nie jest jednak ujawniona w rejestrze przedsiębiorców KRS jako reprezentant (...)sp. z o. o. Należność nie została uregulowana ani przez tę spółkę, ani przez pozwanego, który zamówienie składał we własnym imieniu i na własną rzecz.

W odpowiedzi na pozew, pozwany M. R. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na swoją rzecz od powodów kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pozwany podniósł zarzut braku legitymacji procesowej biernej, wskazując, iż stroną umowy z powodami była spółka „(...) sp. z o.o. Powodowie wystawili na przedmiotową spółkę faktury, które zostały przez nią podpisane i odesłane, co jest równoznaczne z uznaniem długu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strony współpracowały ze sobą od około 10 lat – pozwany zamawiał u Powodów stolarkę okienną na rzecz różnych podmiotów.

/ **dowód** : przesłuchanie powoda A. M. i pozwanego M. R., k. 202 (protokół elektroniczny)/

W dniu 5 marca 2013 roku, M. R. zamówił u powodów wykonanie artykułów stolarki aluminiowej o łącznej wartości brutto 55.837,63 zł, które osobiście odebrał w dniu 29 marca 2013 r. Wskazany w zamówieniu termin płatności wynosił 21 dni.

W dniu 25 kwietnia 2013 r. M. R. zamówił u powodów wykonanie kolejnych artykułów stolarki aluminiowej o łącznej wartości brutto 13.591,50 zł, które odebrał osobiście w dniu 7 maja 2013 r. Termin płatności za tę część zamówienia był 13-dniowy. Pozwany zwrócił się do Powodów o wystawienie faktury bezpośrednio na (...)spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w S., na co Powodowie przystali.

/ **dowód** : potwierdzenie zamówienia, k. 15-18; protokół odbioru z 29.03.2013 r., k. 19; faktury VAT, k. 20, 24, oferta, k. 21-22; protokół odbioru z 7.05.2013 r., k. 23, przesłuchanie powoda A. M., k.202 (protokół elektroniczny); przesłuchanie pozwanego, k. 202 (protokół elektroniczny)/

Wobec braku zapłaty, powodowie wystosowali do pozwanego oraz spółki (...) sp. z o.o. wezwania do zapłaty, datowane na 28 czerwca 2013 r. Wezwanie adresowane do M. R. zostało odebrane w dniu 3 lipca 2013 r.

/ **dowód** : wezwania, k. 25, 27; zpo, k. 26/

Pismem datowanym na dzień 16 lipca 2013 r., A. S. (2) poinformował powodów, iż działa jako prezes zarządu spółki „(...) Sp. z o.o. w S. z uwagi na przejęcie tej funkcji od W. R., która to zmiana została przesłana do Sądu Rejonowego w Szczecinie, Wydziału KRS. A. S. (2) oświadczył, w imieniu spółki, że uznaje roszczenie wobec powodów. W załączeniu odesłał także wystawione przez powodów faktury VAT oraz potwierdzenie zamówienia i ofertę, opatrzone pieczęciami spółki „(...) spółka z o.o. i nieczytelną parafą niezidentyfikowanej osoby.

/ **dowód** : pismo z 16.07.2013 r. wraz z załączonymi dokumentami, k. 28-36/

W odpowiedzi na powyższe, pismem datowanym na dzień 30 lipca 2013 r., powodowie wskazali spółce „(...) sp. z o.o. numer rachunku, na jaki powinna nastąpić wpłata. Przesyłka wróciła niepojęta.

/ **dowód** : pismo z 30.07.2013 r. wraz z dowodem nadania, k. 37; kopia koperty, k. 38/

W rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, jako prezes zarządu „(...)sp. z o. o. w S. figurował W. R., jednak prawomocnym postanowieniem Sądu Rejonowego(...) z dnia 9 stycznia 2014 r. w sprawie o sygn. akt SZ XIII Ns-Rej. KRS (...) został z niego wykreślony. Spółka „(...) sp. z o. o. nie ma zarządu.

/ **dowód** : informacja z KRS wg stanu na dzień 28.08.2013 r., na dzień 28.10.2014 r. i na dzień 17.11.2014 r., k. 39-42, 109-111v, 116-119; informacja z Sądu Rejonowego (...)k. 104; odpis postanowienia, k. 105; zaświadczenie o dokonaniu wpisu, k.106/

Pozwany, dokonując transakcji z powodami, nie był pracownikiem, ani pełnomocnikiem spółki „(...) spółka z o.o. w S..

/ **dowód** : przesłuchanie M. R., k. 202 (protokół elektroniczny)/

Sąd zważył, co następuje:

Okoliczności faktyczne sprawy Sąd ustalił w oparciu o zgromadzone w sprawie dokumenty i kopie dokumentów, które nie były przez strony kwestionowane, również Sąd nie znalazł podstaw by odmawiać im wiarygodności.

Ustaleniu stanu faktycznego Sąd dokonał również w oparciu o przesłuchanie stron, przy czym za wiarygodne uznał co do zasady zeznania zarówno powoda, jak i pozwanego z zastrzeżeniem, iż zeznania M. R., jako niepotwierdzone innym środkami dowodowymi, Sąd uznał za wiarygodne tylko w takim zakresie, w jakim pokrywały się z innym zebrany w sprawie materiałem dowodowym. Sąd nie dał natomiast wiary twierdzeniu pozwanego, że już dokonując zamówienia dzieła u powodów wskazywał (...) sp. z o.o. jako podmiot zamawiający. Stanowisko strony powodowej, to jest że wskazanie spółki jako faktycznego kontrahenta powodów nastąpiło już po złożeniu zamówienia, wynika chociażby z faktu, że na druku zamówienia oraz oferty, jako kontrahent, wskazany jest pozwany. Adnotacja ta następnie została wykreślona i zastąpiona odręcznym wpisem: „(...)sp. z o.o.”

Mając na względzie przepis art. 258 kpc, Sąd pominął dowód z, wnioskowanych przez pozwanego, zeznań świadków A. S. (2) i W. R., z uwagi na niemożność przeprowadzenia dowodu. Miejsce pobytu pierwszego ze wskazanych świadków nie jest znane, natomiast drugi ukrywa się przed Policją, co uniemożliwia jego doprowadzenie. Sąd oddalił także wnioski pozwanego o zobowiązanie powoda do przedłożenia dokumentacji związanej z płatnością podatku VAT i o przeprowadzenie z nich dowodu, albowiem uznał, że treść takiego dowodu byłaby bez znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Powództwo było zasadne i zasługiwało na uwzględnienie.

Strony łączyła umowa o dzieło (art. 627 kc) przez którą przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty wynagrodzenia. W niniejszej sprawie nie budził sporu fakt, iż umówione dzieło w postaci elementów stolarki aluminiowej zostało przez Powodów wykonane zgodnie z zamówieniem, nie było także spornym, że nie została za nie uiszczona zapłata. Spór ogniskował się natomiast wokół kwestii, kogo obciążał obowiązek zapłaty za zamówione u powodów dzieło, a to wobec rozbieżności stanowisk stron procesu co do tego, kto był drugą stroną umowy o dzieło zawartej z powodami.

Pozwany, zamawiając towar, nie wskazał powodom na czyją rzecz dzieła - zarówno zamówienie, jak i protokół odbioru podpisał osobiście, dopiero po dokonaniu zamówienia wskazał spółkę „(...)sp. z o.o. jako rzeczywistego odbiorcę i płatnika. Pozwany zaprzeczył też, by był pracownikiem przedmiotowej spółki, czy też działał jako jej pełnomocnik. Powyższe wyklucza zatem możliwość uznania działań pozwanego jako wywierających skutek bezpośrednio dla „(...) Sp. z o.o.

Należało natomiast uznać, że pozwany działał jako zastępca pośredni wskazanej spółki, bowiem podejmował działania na jej rachunek, ale w imieniu własnym, a zatem również na własne ryzyko. W okolicznościach sprawy niniejszej, to jest mając na względzie aktywność M. R. w procesie zamawiania i odbioru dzieła, nie sposób uznać, że jego rola sprowadzała się do „doradztwa technicznego”.

Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 1 lutego 2011 r., III CZP 78/10, stwierdził, iż jak się powszechnie przyjmuje, przedstawicielstwo (ustawowe lub pełnomocnictwo), określane także jako zastępstwo bezpośrednie, polega na dokonywaniu czynności prawnych w imieniu innej osoby ze skutkiem prawnym bezpośrednio

dla niej. Zastępstwo pośrednie natomiast polega na dokonywaniu czynności prawnych we własnym imieniu, lecz na cudzy rachunek. Zarówno zatem przedstawiciel, jak i zastępca pośredni dokonują czynności prawnych (także faktycznych) na rachunek osoby zastąpionej, a różnica polega na tym, że skutki prawne czynności działanej przez przedstawiciela wkraczają bezpośrednio w sferę prawną osoby zastąpionej (art. 95 § 2 kc), w przypadku zaś czynności prawnej dokonanej przez zastępcę pośredniego tak się nie dzieje, zastępca pośredni bowiem powinien przenieść na osobę zastępowaną nabyte prawa i obowiązki.

Przedłożone przez M. R. dokumenty mające świadczyć, że to spółka „(...)sp. z o.o. była stroną umowy, w ocenie Sądu, nie potwierdzają owej okoliczności. Po pierwsze, w piśmie z dnia 16 lipca 2013 r. osoba określająca się jako A. S. (2) – twierdząc, że ma umocowanie do reprezentowania spółki – oświadcza, że uznaje roszczenie wobec firmy powodów. Literalne brzmienie owego zdania nie oznacza więc uznania długu spółki wobec powodów. Po drugie, nawet gdyby przyjąć, iż przedmiotowe sformułowanie, w zamyśle składającej je osoby, faktycznie miało oznaczać uznanie długu spółki wynikającego z zawartej z powodami umowy o dzieło, to brak jest dowodów, że osoba je składająca była umocowania do działania za spółkę. Co więcej, jakkolwiek faktury i druki zamówień zostały opatrzone pieczęciami spółki (co można by uznać za ich akceptację), jednak nie wiadomo przez kogo zostały podpisane – opatrzone je bowiem zupełnie nieczytelnym podpisem, w dodatku znacząco odbiegającym graficznie od podpisu widniejącego w piśmie A. S. (2).

Świadkowie zawnioskowani przez pozwanego, którzy ewentualnie mogliby potwierdzić jego stanowisko procesowe, są – jak wskazano wcześniej – niedostępni, bowiem nieznane jest miejsce ich pobytu. Stanowisko procesowe strony pozwanej nie zostało zatem udowodnione.

Wystawienie przez powodów faktury bezpośrednio na spółkę (...)sp. z o.o. wynikało z praktyki współpracy z pozwanym. Jakkolwiek to pozwany zamówił dzieło u powodów, z uwagi na wieloletnią, bezproblemową, współpracę, powodowie, działając w zaufaniu do kontrahenta, wystawili fakturę na podmiot przezeń wskazany. Było im bowiem obojętne kto będzie faktycznym płatnikiem przysługującej im należności, o ile zostanie ona uiszczona. Oczywistym jest jednak, że faktura, jako dokument księgowy, nie może być traktowana jako źródło ustalenia stron stosunku cywilnoprawnego. Podkreślenia wymaga przy tym, iż wystawienie faktury miało charakter następczy w stosunku do zamówienia dzieła i jego odbioru przez pozwanego, a zatem nastąpiło już po zawarciu i – ze strony powodów – realizacji umowy.

W konsekwencji, brak było podstaw do uwzględnienia stanowiska pozwanego, że stroną umowy o dzieło zawartej z powodami, a co za tym idzie, podmiotem zobowiązanym do zapłaty wynagrodzenia, jest „(...)sp. z o. o. w S.. Zobowiązanie do zapłaty za wykonane przez powodów dzieło obciąża natomiast M. R., któremu z kolei służy roszczenie do (...) Sp. z o.o. o zwrot poniesionych, w związku z tym, kosztów.

Z przytoczonych względów Sąd, na podstawie art. 627 kc, zasądził od pozwanego na rzecz powodów całą dochodzoną pozwem kwotę, tj. 69.429,13 zł wraz z należnymi odsetkami, o których orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 kc zgodnie z żądaniem pozwu. Jakkolwiek pozwanego nie wiąże termin zapłaty wskazany na fakturze (jako wystawionej na inny podmiot), należy wskazać, że termin płatności określony został w zamówieniu na 21 dni (co do kwoty 55.837,63 zł) i 14 dni (co do kwoty 13.591,50 zł). Zdaniem Sądu terminy te należy liczyć od dnia wydania dzieła. Skoro nastąpiło ono w dacie 29.03.2013 r. (zamówienie co do kwoty 55.837,63 zł) oraz 7.05.2013 r. (zamówienie co do kwoty 13.591,50 zł), to terminy płatności upływały, odpowiednio, 19 kwietnia 2013 r. i 23 maja 2013 r. W datach wskazanych w pozwie świadczenie z obu zamówień było już zatem wymagalne. Równocześnie, z uwagi na zmianę przepisu art. 481 kc, od dnia 1 stycznia 2016 r., Sąd dokonał rozróżnienia na należne od tej daty odsetki ustawowe za opóźnienie i odsetki ustawowe należne do dnia 31 grudnia 2015 r.

O kosztach procesu Sąd orzekł na mocy art. 98 § 1 kpc w zw. z art. 99 kpc i 108 § 1 kpc, zasądzając od pozwanego, jako strony przegrywającej sprawę, zwrot kosztów procesu na rzecz powodów w całości. Na koszty te złożyły się: opłata sądowa od pozwu w kwocie 3.472 zł i koszty zastępstwa procesowego wraz z opłatą skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 3.617 zł.

Pozwany, jako strona przegrywająca proces, winien również ponieść koszt opłaty ryczałtowej, w kwocie 100 zł, poniesionej przez Skarb Państwa w związku z wystawieniem zaświadczenia przez lekarza sądowego (§2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 stycznia 2008 r. w sprawie wynagrodzenia przysługującego lekarzowi sądowemu i trybu finansowania tego wynagrodzenia oraz zwrotu kosztów dojazdu, a także wzoru zestawienia wystawionych zaświadczeń (Dz.U.2013.467 j.t.). Stąd, należność tę nakazano ściągnąć od M. R..

ZARZĄDZENIE

1. (...) C (...)
2. (...)
3. (...)